

Lemgo, historiaa, teknologiaa ja tiedettä

28.3.2023

Technische Hochschule Ostwestfalen-Lippe on useita vuosia ollut SeAMKin yhteistyökorkeakoulu, josta me olemme viimeisten vuosien aikana saaneet useita vaihto-opiskelijoita. Tähän mennessä Seinäjoelta ei kuitenkaan ole ollut lähteviä opiskelijoita. Erasmus-vaihdon aikana perehdyttiin tarkemmin korkeakoulun toimintojen lisäksi myös Lemgon kaupunkiin ja sen historiaan, joten kirjoittajat haluavat kertoa korkeakoulun lisäksi sijaintialueesta ja kaupungista. Ostwestfalen-Lippen alueella sijaitsee 41 000 asukkaan kaupunki Lemgo, joka on perustettu jo 1100-luvulla. Vaikka kaupunki on pieni, niin alue on yksi Saksan tärkeimmistä koneenrakennuksen ja teollisuuselektroniikan klustereista. Jo viikon vierailun aikana kävijä saa kokea, nähdä ja tuntea pitkän historian. Lemgo kuului keskiaikaiseen kauppa- ja puolustusliittoon Hansaliittoon, joten kaupunkikuvassa näkyy kaupan käynnnin tuoma vauraus. Lemgon vanhan kaupungin rakennukset on pystytty säilyttämään edelleen hyväkuntoisina, vaikka iso osa on rakennettu jo 1300-luvulla.

Vaiherikas historia

Lemgon kaupunki omaksui luterilaisuuden uskonpuhdistuksen aikana vuonna 1522, kun taas kaupungin ympärillä Lippessä katolisten hallitsevien kreivien vastustivat uskonpuhdistuksen leviämistä vuoteen 1533 asti. Vuonna 1605 Simon VI, Lippen kreivi, omaksui kalvinismin ja vaati myös Lemgon kansalaisten kääntymistä käyttämällä monarkkista etuoikeuttaan. Kilpaileva protestanttisen kirkon oppisuuntaan pakottaminen johti kiistaan Lemgon kanssa. Kaupunki uhmasi käskyä kääntyä kalvinismiin, mikä johti Lemgon kapinaan. Uskonnollinen kiista ratkaistiin Röhrentrupin rauhalla vuonna 1617, mikä antoi Lemgolle oikeuden päättää uskostaan itsenäisesti.

Kuva 1. Pyhän Marien evankelisluterilainen kirkko vuodelta 1306 on alun perin ollut Dominikaanisten nunnien luostarikirkko. Henkilöt vasemmalta Liesel Kochsiek-Jakobfeuerbor, Jarmo Alarinta ja Karri Kallio (selin) (Kuva: Arthur Isaak).

Lemgon tunnetuin rakennus (kuva 2), jossa pormestari käytti noituutta olennaisena osana kristillistä uskoa puhdistaakseen poliittiset vastustajansa kentältä 1700-luvulla. Lippen alueella oli tuolloin laajat oikeudet tuomita noitia. Lemgo oli yksi niistä kaupungeista Saksassa, jossa noitaoikeudenkäyntejä käytiin intensiivisesti. Noidanmetsästykset tapahtuivat enimmäkseen 1500- ja 1600-luvulla.

Kuva 2. Lemgon tunnetuin talo, noitatalo on Weserin renessanssin tyylinen vuonna 1571 valmistunut Hexenbürgermeisterhaus, jossa nykyään sijaitsee kaupungin museo (Kuva: Arthur Isaak).

Lemgon synagoga tuhottiin 9. päivänä marraskuuta1938. Kristalliyönä käynnistyi juutalaisiin kohdistunut vaino, josta synagogan rauniot (kuva 3) on säilytetty muistomerkkinä Saksan historiasta.

Kuva 3. Jarmo Alarinta ja Karri Kallio kuuntelevat tarkkaavaisina Lemgon synagogan raunioilla paikallisen oppaan Liesel Kochsiek-Jakobfeuerbornin tarinaa Kristalliyön tapahtumista Lemgossa marraskuisena yönä vuonna 1938 (Kuva: Arthur Isaak).

Historia keskellä teknologiaa ja tiedettä

Vaikka Lemgossa voi nähdä, tuntea ja kokea ainutlaatuista historiaa, niin Nordrhein-Westfalenin osavaltion itäiseltä Ostwestfalen-Lippen alueelta löytyy kaksi miljoonaa asukasta. Suuremmat kaupungit Bielefeld, Padeborn ja Detmold sijaitsevat lähellä. Lisäksi osavaltion keskellä sijaitseva Ruhrin alue tunnetaan yhtenä Euroopan keskeisimmistä alueista.

Privatbrauerei Strate Detmold on esimerkki ainutlaatuisesta saksalaisesta perheyrittäjyydestä. Vuonna 1863 perustettu yksityinen panimo työllistää nykyisellään 33 henkilöä. Linnamainen 1800-luvun lopulla rakennettu teollisuuslaitos haluaa olla Saksan kaunein panimo. Tällä hetkellä panimo on Saksan toiseksi suurin perinteiseen uudelleensuljettavaan pulloon (swing stopper bottle) tuotteita valmistava yritys.

Saksalaiseen tapaan vierailu aloitettiin tutustumalla autenttisesti panimon tuotteisiin. Panimon keittohuoneessa (kuva 4) voitiin kokea linnamainen tunnelma. Detmolder-tuotemerkillä myytävät oluet valmistetaan perinteisin menetelmin. Linnan kellarista löytyi (kuva 5) käymissäiliöt. Nykyaikaisten panimoiden tapaan Detmolder-oluet kypsytetään hitaasti pitkän jälkikäymisprosessin kautta. Näin oluessa saadaan tuntumaan perinteinen, mutta modernilta tuntuva maku.

Kuva 4. Privatbrauerei Strate Detmoldin keittohuoneessa tutustutiin yrityksen edustajan johdolla panimon historiaan ja panimotuotteiden valmistuksen saloihin (Kuva: Arthur Isaak).

Kuva 5. Moderni oluen valmistusteknologia oli sijoitettu yksityiskohtia myöden siististi osaksi perinteistä rakennusta. Linnapanimon kellarissa sijaitsivat käymissäiliöt (Kuva: Arthur Isaak).

Linnapanimon havainnekuva avasi kävijälle kauniisti suunnitellun kokonaisuuden (kuva 6). Rakennuksesta ja alueesta ei voinut juurikaan tunnistaa tehdasmaisia piirteitä. Esimerkiksi käymissäiliöt oli sijoitettu niin, että niitä ei voinut vierailija tai ohikulkija havaita ulkoa. Panimoon pihaan ajaessa täytyi ensin varmistaa, tultiinko oikeasti teollisuuslaitokseen vai oliko kysymyksessä jokin yksityinen rakennus.

Kuva 6. Linnapanimon havainnemallista voitiin nähdä, että panimossa ei ollut käytössä ulos sijoitettavia käymissiiloja. Tässä vierailijaryhmä tutustumassa panimon havainnemalliin (Kuva: Arthur Isaak).

Viimeisenä panimokierroksen yhteydessä syvennyttiin panimon tuottamiin erilaisiin erikoisoluisiin (kuva 6). Detmolder-oluita löytyy lähes 20 erilaista. Suodatettu Pilsner-tyyppinen olut lienee kaikkein suosituin tuote. Perinteiset suodattamattomat kellarioluet kuuluvat valikoimiin. Lisäksi suodattamattomat täyteläiset vehnäoluet kuuluvat valmistusohjelmaan. Panimokierros mahdollisti aidon tutustumisen aistein yrityksen toimintaan ja tuotteisiin, joten kävijälle se oli erittäin opettavainen kokemus yritysviestinnästä ja viestin vaikuttavuuden lisäämisestä.

Kuva 7. Panimokierroksen kruunasi tietenkin tuotteisiin tutustuminen yksityispanimon tehdasravintolassa (Kuva: Arthur Isaak).

Jarmo Alarinta, Karri Kallio & Gun Wirtanen
SeAMK